

by David Bolton at christcenteredchristianity.com

A pragmatizmus és az Igazság

David Bolton

Van egy széles körben elterjedt és eléggé hatásos ellensége ma az igazságnak, amit szellemi megkülönböztető képességgel le kell tudni leplezni, hogy legyőzzük azt. Ez az ellenség az a gondolkozásmód és filozófia, amit „pragmatizmusnak” hívnak. A pragmatizmust a Webster szótár a következőképpen határozza meg: *“mélyebb vizsgálódást nem igénylő filozófiai rendszer, ami az igazságot folyamatnak tekinti, aminek **megbízhatósági** próbája egy elképzelés **gyakorlati következménye** és a **végeredmény hasznossága**.”* A pragmatizmus alaptétele a következő: “Ha valami működik, akkor az igaz.” Egy elképzelés vagy egy gyakorlat végső igazságosságát és érvényességét annak *végeredménye* határozza meg. Ez a gondolkozásmód a logikára támaszkodik és az életet gyakorlati módon közelíti meg. Áthatja a kultúránkat és otthonra talált a Gyülekezetekben is.

Felületesen szemlélve a pragmatizmus nem úgy tűnik, mint ha az ellenség lenne. Ezért gyakran barátként és tanácsosként fogadjuk. Ha azonban mélyebben megvizsgáljuk, akkor felfedezzük annak finom megtévesztését. A pragmatizmus az igazság folyamatának a **végét** ragadja meg, és onnan kezdve visszafelé munkálkodik. Egy elgondolás vagy egy gyakorlat **eredménye** a kiindulópont, és ha az kedvező, akkor az érvényesíti annak az elgondolásnak az igazságosságát, ami ehhez az eredményhez vezet. Az igazság eszerint egy szubjektív és változó dolog, ami egyetlen értékelhető tényezőtől függ, ami a **végeredmény**. Egy folyamat végeredményeként az ember “létrehoz egy igazságot”, ami alkalmasnak vagy elfogadhatónak tűnik számára.

A Biblia ezzel szemben az Igazságot, mint kezdetet ragadja meg és azt követően - egy folyamaton előre haladva - munkálkodik annak végeredményéig. Minden Igazság kezdete és forrása Maga Isten. Az Ő szájából származik minden bölcsesség, ismeret és megértés. Mert Vele kezdődik el minden, ami örökkévaló, megváltoztathatatlan és abszolút. Az érintettek jóváhagyása vagy elutasítása ezen nem változtathat. Nem fejlődik vagy változik az idő előrehaladásával a szociális, kulturális, tudományos vagy az egyének értelmi fejlődésének függvényében. Ez igaz, amikor annak végeredménye kedvező az ember számára és igaz akkor is, amikor nem. Az érvényesség a **forráson** alapszik és nem a végeredményen!

A PRAGMATIZMUS ÉS A BIBLIA

A pragmatista gondolkozás már az Éden kertjében utat talált az emberi fajhoz. Ez volt a Sátán fő fegyvere az emberiség megtévesztésére és elbuktatására. A Sátán fő törekvése ugyanis azt volt, hogy kétségbe vonja Istennek Ádámhoz és Évához intézett szavának érvényességét, ezért félrevezette őket, hogy az ő akaratát cselekedjék. Az volt a terve, hogy figyelmüket az Isten parancsolatának való engedelmségről az

eredményre terelje. Egy kedvezőtlen megvilágítással el tudta érni, hogy megkérdőjelezzék Isten személyének és szavának szétválaszthatatlanságát. Figyeljük meg a Sátán ravasz beszédét:

„A kígyó pedig ravaszabb volt minden mezei vadnál, melyet az Úr Isten teremtett, és monda az asszonynak: Csakugyan azt mondta az Isten, hogy a kertnek egy fájáról se egyetek?” 1 Mózes 3:1

A Sátán elkezdte kétségbe vonni azt, amit Isten mondott.

„És monda az asszony a kígyónak: A kert fáinak gyümölcséből ehetünk, de annak a fának gyümölcséből, mely a kert közepén van, azt mondja Isten: abból ne egyetek, azt meg se illessétek, hogy meg ne haljatok.” 1 Mózes 3:2

Éva még mindig a beszéd forrására koncentrált (“azt mondja Isten...”).

„És monda a kígyó az asszonynak: „Bizony nem haltok meg, hanem tudja az Isten, hogy amely napon esztek abból, megnyílnak a ti szemeitek, és olyanok lesztek, mint az Isten: jónak és gonosznak tudói.” 1 Mózes 3:4-5

A Sátán saját szavának végeredményére koncentrált, hogy így megkérdőjelezze Isten szavahihetőségét.

„És látja az asszony, hogy jó az a fa eledelre s hogy kedves a szemnek, és kívánatos az a fa a bölcsességért: szakaszt azért annak gyümölcséből, és eszik, és ad a vele levő férjének is, és ő is eszik.” 1 Mózes 3:6

Amikor az asszony az elfogyasztandó gyümölcs kívánatosságára, mint eredményre koncentrált, a pragmatizmus megtette a döntő csapást, és Éva nem tudott ellenállni a kígyó hazugságának. Ádám és Éva bukását az okozta, hogy az igazsághoz pragmatikus módon közelítettek. Annak csábító magvai örökre elvetésre kerültek a bukott ember szívében.

Ha végigtekintünk a Szentíráson fel fognak tűnni számunkra más példák is, ahol a pragmatizmus volt a gyökere Isten népe mulasztási bűneinek. A pragmatizmus hatására sürgette Sára Ábrahámot, hogy Hágárral hálva beteljesítse az Isten által megígért fiút. A pragmatizmus volt a gyökere annak is, hogy Rebeka sürgette és becsapta Izsákot, amikor Jákób elvette Ézsau áldását. A pragmatizmus miatt történhetett meg, hogy Jerikó győzelmét követően Izrael népe Ajnál vereséget szenvedjen, mert a saját értelmükre és erejükre támaszkodtak. A pragmatizmus munkálkodott Isten népében, amikor nem üzték ki teljes egészében a Kánaán földjén élő népeket, hanem szolgálókká tették őket saját tulajdonaikon. A pragmatizmus munkálkodott Izrael népében, amikor királyt követeltek maguknak, hogy vezesse őket a harcban, mint az a körülöttük lévő népeknél szokás volt. A pragmatizmus kontrollálta Saul szívét, amikor hiába várt Sámuelre, és Isten parancsa ellenére maga mutatta be az égő áldozatot. A pragmatizmus volt az, ami arra indította Dávidot, hogy

megszámlálja harcosait, hogy múltbeli győzelmeit ez által testi erőnek tulajdonítsa. A pragmatizmus homályosította el Dávid gondolkozását, amikor szekeret építtetett a frigyláda Jeruzsálembe való szállítására. A pragmatizmus térítette el a Babilonból hazatért „maradékot” a templom újjáépítésének befejezésétől, hogy helyette saját maguknak építsenek házakat. A pragmatizmus ösztönzött sok törvénytudó farizeust és a véneket a hagyományok megtartására, ami Jézus sok konfliktusának forrásává vált - napjai vallásos vezetőivel. A pragmatizmus munkálkodott végig Jézus életének utolsó órájáig. A farizeusok halálos gyűlöletétől kezdve, Júdás harminc ezüstpénzen történt árulásáig, a törvénytelen tárgyalásokig és végül Pilátus ítéletéig minden a Sátán halálos mérge – a pragmatizmus – volt, ami munkálkodott az emberek gondolkodásában, hogy megfeszítsék Jézust.

Ezek a példák is megvilágíthatják számunkra, hogy a pragmatizmusnak ezek a finom becsapásai olyan sok ellenséget jelentenek számunkra, mint amennyi csak lehetséges.

PRAGMATIZMUS ÉS A GYÜLEKEZET

Mennyire fertőzte meg és milyen hatással van a pragmatizmus a Gyülekezetre?

A pragmatizmus nagyon gyakran néhány látszólag „kevésbé szellemi területen” keresztül áramlik be a gyülekezet életébe. Ha azonban bent van, mint a kovász rögtön elkezdi munkálkodni, és megkeleszti az egész tésztát. Gyakran ilyenek például az adminisztratív és pénzügyi területek, ahol „jó üzleti érzéket” alkalmaznak és a döntéseket e világi gyakorlat bölcsessége alapján hozzák meg. Mivel ezek a döntések a gyülekezet „kevésbé szellemi területeit” befolyásolják, ezért láthatóan nem jelent veszélyt a 'józan ész' módszereinek alkalmazása. Sok ilyen gyakorlatias munka azonban hosszú távon hatással van a gyülekezet szervezetére, működésére és külső megjelenésére, míg végül a gyülekezeti élet „legszellemibb területei” is a befolyása alá kerülnek. Ezekben a gyakorlatiasabb dolgokban különösen fontos, hogy keressük a felülről jövő bölcsességet és megtapasztaljuk a tiszta hitet.

A pragmatizmus működésbe léphet akkor is, amikor a látások és célok megvalósításra kerülnek. Tekintettel arra, hogy a végeredményt látjuk magunk előtt, ezért megfelelő módszerként gyakran pragmatikus megoldásokat és módszereket alkalmazunk. Ezek érthetővé teszik a természeti ember számára, hogy a leginkább megfelelő és értelmes módszert alkalmazza a cél elérése érdekében. Az emberi módszerek azonban mindig kikerülnek a keresztet és feleslegessé teszik, hogy győzedelmes hitre legyen szükség. Ezek tudatosan vagy tudatlanul magukban foglalják a világgal és a testtel való kompromisszum valamilyen formáját. A pragmatizmus azonban a legnagyobb mértékben igazolja az alkalmazott módszerek jogosságát, ha eléri vele a kívánt végcélt. Elfogadják azokat akkor is, ha világi vagy testi módszerek alkalmazásával érik el a kívánt eredményt „Isten számára”. A pragmatizmus ezen a téren gyakran fordul másokhoz, hogy keresse és megszerezze mások megerősítését, akik már sikeresen alkalmaztak hasonló módszereket céljaik elérésére.

A pragmatikus gondolkozás különösen akkor lehet megtévesztő, amikor egy különleges próbálkozás közepette látható az Úr áldása és munkálkodása. Ez gyakran konkrét bizonyítékkal szolgál a célok vagy tervek Úr általi hitelesítésére. Az Úr ennek ellenére sok dolgot megáld, amit nem támogat! Nehéz lehet felfogni, de meg kell értenünk, hogy Isten az Ő áldását az emberek iránti könyörületessége és jóindulata alapján árasztja ránk. Az Ő hitelesítésének alapja azonban kizárólag az igazságosság és az igazság.

A Szentírás számos példával szolgál nekünk erre. Például Isten megígérte, hogy megáldja Izmaelt, jóllehet születése Isten akaratával való megalkuvás, emberi bölcsesség eredménye volt. Isten megáldotta Izrael gyermekeit a kősziklából fakadó vízzel, amikor az Ő szavával ellentétben Mózes ráütött a kősziklára, ahelyett, hogy szólt volna hozzá. A csoda megtörtént annak ellenére, hogy Isten szigorúan megítélte Mózes az engedetlensége miatt.

Isten felkente Saul az Ő Szellemével, hogy vezesse Izraelt annak ellenére, hogy a nép bünt követett el elvetve Istent Magát, mint Királyukat.

Jézus azt mondta: “Isten esőt ad mind az igazakra, mind a gonoszokra.” Ez nem az Ő hitelesítése, hanem az utóbbi esetet tekintve csupán az Ő irgalma.

Ha további bizonyítékokra van szükségünk, akkor csak nézzük meg a saját életünket. Vajon megáld Isten minket vagy az általunk végzett munkát a személyes igazságosságunk alapján vagy inkább az Ő irgalma és jóindulata alapján? Ostoba dolog szükségszerűen úgy értelmezni Isten munkálkodását, mint az Ő elfogadását és jóváhagyását. Sok esetben ezeknek semmi közük egymáshoz. Az a tény, hogy Isten megáld vagy használ bármilyen konkrét eszközt, még nem igazolja azt, hogy az összhangban van Isten kijelentett akaratával. Olyan gyakran mondják hívő szolgálók, amikor az általuk igaznak tartott módszerek vagy célok megkérdőjelezhetők: “De hát Isten megáldja azt!” Barátom! Ez a pragmatizmus.

A pragmatizmus működik akkor is, amikor egészségtelen módon vágyunk az emberek elismerésére, vagy félünk egy embertől. Mindkét esetben Isten helyét, mint Középpont és Forrás, ember foglalja el. Pragmatikus rendszerek és stratégiák alkalmazásával különleges hatások és eredmények érhetők el. Gyakran alkalmaznak lelki vagy világi elemeket annak érdekében, hogy az érzéki vágyakat és a kevesebb szellemi dolog iránti fogékonyságot célozzák meg. Ez mindig működik, és nagymértékben meghatározza egy szolgálat jellegét és súlypontját. Meghatározza, hogy mit és hogyan hirdetünk. Befolyással van az összejövétel stílusára és formájára. Meghatározza a külsőségeket, elvárásokat, előírásokat és hagyományokat. Mindez arra szolgál, hogy lehúzza és kivonja a Gyülekezetet az Igazságra szóló mennyei elhívásából az emberi bölcsesség földi rabszolgaságába. Ez a lehetséges legjellemzőbb módja annak, ahogyan a pragmatizmus munkálkodik; mint a kovász átjárja az egész Gyülekezetet.

A pragmatizmus Isten akaratával pontosan ellentétes módon működik. Bizalmatlanságot kelt az iránt, ami az Úrtól **van**, ha annak eredményével nem tudunk

egyetérteni, vagy nem tudjuk megérteni a saját értelmünkkel. Az Úr útján járva mindig van egy "kereszt", amitől a pragmatikus gondolkodás irtózik. Nem vagyunk készek elfogadni az eredménytelenséget, a késedelmet, az áldozatot, a pusztát, a magányosságot, a szenvedést és más hasonlókat. A hitben való járás azonban azt kívánja tőlünk, hogy bízzunk az Úrban és kövessük Őt még akkor is, amikor a következmények kellemetlenek. Az Úr útja nagyon gyakran meghaladja a mi értelmünket. Egy pragmatikus elme azonban igényli, hogy minden kérdésre válasszal rendelkezzen, mielőtt az teljesülne és hittel teljes módon elfogadná azt igazságként. Ha nem számolható ki, hogy fog az működni, akkor megmarad a hitetlenségben. Képzeld el, mi lett volna, ha Ábrahám pragmatikus lett volna, amikor Isten azt kérte tőle, hogy áldozza fel fiát, Izsákot az oltáron, vagy ha Gedeon nem bízott volna Istenben, amikor azt kérte tőle, hogy drasztikus módon csökkentse le serege létszámát. A pragmatikus gondolkodás kiszorítása érdekében a Szentírás tele van Isten nagy hithőseivel, akik a hit és az engedelmesség útján jártak. A pragmatisták azonban nagyon gyakran elutasítják Isten igéjének tiszta tanítását, mert az abban való munkálkodás számukra értelmetlen.

Mindezekén és még sokkal többféle módon a pragmatizmus a maga módszereivel behatolt a Gyülekezet intézményébe, hogy az emberek ne értsék meg Isten Igazságát. Az ember a bukása miatt elsődlegesen a lelki területre koncentrál. A pragmatizmussal ezért vele jár egy befolyásolás, ami nemcsak saját gondolatai sokaságát kontrollálja, hanem más hívőkét is.

A PRAGMATIZMUS ÉS A KERESZT

Egyetlen megoldás van csupán a pragmatizmussal szemben a Gyülekezetben ... és ez a kereszt. A pragmatizmus a jó és gonosz tudás fájáról való gyümölcs. Arra ösztönzi az embert, hogy önmagának tulajdonítva legyen „jó”, arra ösztönözve magát, hogy létrehozza a saját igazságát. Akárhogyan is működik az számára, elhiszi. A kereszt a jó és a gonosz tudás fájának gyökerére veti a fejszét. Ez ledönti bennünk saját magunk felmagasztalását. Ez úgy alkalmazza az Igét az életünkre, mint égő, éles kardot, elválasztva egymástól a lelket és a szellemet, hogy megtalálhassuk az utunkat újból az élet fájához. Keresztre feszítjük magunkat e világ számára és a világot is a magunk számára, oly módon, hogy nem fogadjuk el annak bölcsességét és módszereit. A kereszt azt jelenti számunkra, hogy ne támaszkodjunk a saját értelmünkre, még az életünk e világ dolgainak legtöbbszörében sem. A kereszt azt eredményezi számunkra, hogy leborulunk - a számunkra első és utolsó tekintély - Isten Igéje előtt. Csak az olyan ember, aki elfogadja a keresztet, ismerheti meg Isten gondolatait és útjait. Csak az olyan ember lesz képes hitben és engedelmisségben járni, aki elfogadja a keresztet. Élő áldozatként fel kell ajánlanunk magunkat Isten számára ismét, hogy naponta megújuljon az elménk. Csak akkor leszünk képesek megbizonyosodni róla, hogy mi az Ő jó, kedves és tökéletes akarata. Ha készek vagyunk elfogadni a keresztet, akkor olyanokká válunk, akiket Isten nem csupán megáld, hanem támogat is, mert megtanultunk az IGAZSÁGBAN járni!

<http://christcenteredchristianity.com/other-writings/pragmatism-and-the-truth/>

Fordította: Abonyi Sándor

Jászberény, 2013-04-07